

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ" У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В даній статті досліджено питання актуальності вивчення дисципліни "Історія української культури" у вищих навчальних закладах. Розглянуто мету та завдання курсу. Наголошено на тому, що знання історії культури свого народу є надзвичайно важливо для кожного громадянина.

Ключові слова: історія, культура, вищий навчальний заклад, держава, народ.

Abstract

This article investigated the relevance of the discipline "History of Ukrainian culture" in higher education. The purpose and objectives of the course. It is noted that knowledge of the history of their culture is extremely important for every citizen.

Keywords: history, culture, University, state, nation.

Вступ

Мета викладання дисципліни «Історія української культури» – формування системи знань про закономірності культурного процесу українського народу; національну культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розгляд української культури у розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій європейської та світової історії [1].

Основна частина

На початку вивчення дисципліни «Історія Української Культури» мене зацікавила проблема розуміння актуальності її вивчення сучасною молоддю. Причиною такої зацікавленості стали дискусії стосовно необхідності даного курсу між студентами нашого ВНЗ. Отже, я спробував знайти відповідь на питання: «Чи потрібно вивчати Історію Української Культури і, зокрема, студентами технічного ВНЗ».

Як виявилось, близько 70% опитуваних мною студентів не розуміють значення даного предмету. Кожен висловив особисту думку і я не маю права її засуджувати, але можу висловити позицію, яку підтримую сам.

Григорій Сковорода писав: «Рослина без коріння всихає, людина без минулого не живе». У 17 столітті, коли європейські митці та науковці почали активно вивчати історичну спадщину своїх народів задля доведення самобутності й оригінальності культури кожного з них, ці слова стали символічними. Сьогодні, у 21 столітті, вони надзвичайно актуальні для українців, бо, напевно, небагато у світі націй, які так погано знають свою історію.

Ця проблема виникла не на сучасному етапі. Відтоді, як Україна опинилася під владою Польщі, Литви, Угорщини, Росії, її історія почала замовчуватися, а очевидні факти ідеологічно перекручувалися. Такі процеси тривали багато століть, і лише нині, у незалежній країні, стало очевидним, що незнання національної історії - справжня трагедія українського народу, який досі не визначив свого місця серед інших народів світу, не усвідомив своєї значущості.

Питання необхідності вивчення українцями вітчизняної історії піднімалося багатьма культурними діячами нашої країни. Уперше це зробили поети-романтики, збирачі фольклору, етнографи, фольклористи. Усі вони наголошували на тому, що знання історії – це духовна сила кожного громадянина, яка, за висловом Михайла Максимовича, здатна вивести людину із «тьми на світ Божий». Лише маючи таку силу, український народ зможе протистояти поневоленню й відстоювати своє право на незалежність.

Якщо народ не знає своєї історії і не несе за це відповідальності, то будь-хто може скористатися такою слабкістю і висвітлити історичні факти по-своєму, задля своїх інтересів, що досить часто сьогодні й відбувається. Усі ці непорозуміння (а вони інколи набувають величезних масштабів!) є наслідком незнання громадянами нашої країни історичних фактів, яке робить їх відкритими для будь-яких ідеологічних впливів. Кожен із нас повинен знати історію свого народу, своєї культури, держави. Освічена людина завжди розуміє, що без минулого немає сучасного, без традиційного немає нового, без колишнього немає теперішнього.

Сьогодні українські освітяни та науковці приділяють велику увагу «історичній освіченості» молоді, запроваджують у навчальних закладах спеціальні курси, організують заходи, спрямовані на виявлення рівня знань про історичні події, відгомін яких викликає резонанс у сучасному суспільстві. Головна мета історичної освіти полягає у «навчанні вчитися» на помилках своєї країни, адже лише вміння усвідомлювати й аналізувати історичні помилки допоможе запобігти їх повторенню. Саме це, на мою думку, є однією з головних передумов успішної розбудови нашої держави.

Завданням курсу є розвинути у студентів почуття патріотизму, національної свідомості, високого рівня духовності, адже саме навернення людей до культури у її глибокому розумінні сприяє утвердженню загальнолюдських цінностей. Як і інші гуманітарні дисципліни, вона допомагає формувати наш світогляд, сприяє розвитку мислення та духовності, створює необхідний базис для засвоєння спеціальних дисциплін. Курс «Історія української культури» має велике практичне значення для удосконалення культурологічної підготовки студентів. Він покликаний формувати науковий світогляд студентської молоді; сприяти творчій активності майбутніх фахівців; виховувати моральні якості майбутнього спеціаліста, готового до примноження матеріальних і духовних цінностей народу. Власне на цих чинниках ґрунтується життєва та суспільна активність людини [2].

Із запровадженням у вищій школі курсу поглибленого вивчення історії української культури не ставиться завдання зробити наших студентів професіоналами у царині літератури, образотворчого мистецтва, вокалу, музики, моралі, етики тощо. Однак не може бути кваліфікованим фахівець, який не має поняття про справжню культуру виробництва, дизайну, культуру управління, мовлення тощо. Розуміння і пізнання історії вітчизняної культури водночас сприяє інтелектуальному, морально-етичному, естетичному та емоційному розвитку суспільства в цілому і окремого індивіда, його душі, свідомості, інтуїції [3].

Висновки

Отже, загальним завданням курсу «Історія української культури» є сприяння всебічному розвитку студентів як особистостей, підготовка фахівців з високою естетичною культурою, розвиток розумових здібностей та високих моральних якостей, ознайомлення у найбільш концентрованій формі із духовними надбаннями українського народу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Навчально - методичні поради з курсу «Історія української культури» для студентів заочної форми навчання / Укл. Н. М. Божко. – Львів, 2011 – 21с.

2. Етнічна самосвідомість [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://lektsii.net/> /

3. Предмет і завдання курсу «Історія української культури [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://studopedia.org/>

Євген Геннадійович Крекотень – студент групи РА–14б, факультет радіотехніки, зв'язку та приладобудування, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ra14b.krekoten@gmail.com.

Науковий керівник: **Олена Василівна Зінко** – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Evgeniy Gennadievich Krekoten – student group RA–14b, faculty of radio engineering, communications and instrumentation, Vinnytsia national technical University, Vinnytsia, e-mail: ra14b.krekoten@gmail.com.

Supervisor: **Zinko Elena Vasil'evna** – candidate of historical Sciences, associate Professor of philosophy and human Sciences, Vinnytsia national technical University, Vinnitsa.